

دانشگاه باقر العلوم (ع)؛ دانشکده علوم سیاسی و اجتماعی

پایان نامه کارشناسی ارشد

اندیشه سیاسی حضرت آیت الله جوادی آملی

استاد راهنما:

نجف لک زایی

استاد مشاور:

سید محمدتقی آل غفور

نویسنده:

علی مجتبی زاده

تاریخ نگارش:

چکیده:

پژوهش حاضر به تحلیل اندیشه سیاسی حضرت آیت الله جوادی آملی بر اساس نظریه بحران پرداخته است و در صدد پاسخگویی به این سوال محوری است که اندیشه سیاسی حضرت آیت الله جوادی آملی چیست و در پاسخ به چه مشکلات و معضلاتی مطرح شده است؟ و بر این فرضیه استوار است که اندیشه سیاسی حضرت آیت الله جوادی آملی در پاسخ به بحران‌های پنجگانه معرفت شناختی، انسان شناختی، بحران در قوانین بشری، بحران معنویت و اخلاق و بحران سیاسی اجتماعی دنیای امروز که بر آمده از تفکر مادی است، مطرح شده و ایشان با طرح سیاست متعالیه بر اساس حکمت متعالیه به تبیین اندیشه سیاسی پرداخته است. بدین منظور پس از تبیین زمینه‌های فکری و عینی تکوین اندیشه و شخصیت سیاسی ایشان در فصل اول، در چهار فصل، پاسخ چهار سوال فرعی را پیگیری نمودیم. که برخی از یافته‌ها و نتایج پژوهش از این قرار است؛ در پاسخ به سوال از مشکلات و بحران‌های دنیای امروز که بر پایه تفکر مادی استوار است، از دیدگاه ایشان، پنج بحران؛ معرفت شناختی، انسان شناختی، بحران در قوانین بشری، بحران معنویت و اخلاق و بحران سیاسی اجتماعی را برشمردیم که از این میان، بحران معرفت شناختی و انسان شناختی، نقش محوری داشته و زمینه ساز ظهور سایر بحران‌ها می‌باشند. در پی جویی ریشه و علل بروز این بحران‌ها از نظرایشان، روشن شد که بحران‌های پنج گانه ریشه در حاکمیت اندیشه‌های سکولاریستی و اندیشه‌های اومانیستی دارند. در ترسیم نظام سیاسی مطلوب از نظر ایشان که بر پایه انسان شناسی متعالی و نظام امامت و ولایت استوار است. از مدل تحلیل سیستمی بهره گرفتیم و در دو بخش ساختارها و کارویژه‌های نظام سیاسی مطلوب به تبیین آن پرداختیم. در بخش ساختارهای نظام اسلامی به سه محور؛ عناصر نظام اسلامی، مرزهای نظام اسلامی و شبکه قدرت در

نظام اسلامی اشاره نمودیم و در بخش کارویژه‌های نظام اسلامی سه محور، مرکز تصمیم‌گیری نظام اسلامی و دامنه قدرت نظام اسلامی و جریان قدرت در نظام اسلامی را از نظر ایشان تبیین نمودیم. شیوه انتقال از وضع موجود به وضع مطلوب نقطه پایانی تحلیل اندیشه سیاسی ایشان بود که روشن شد که ایشان از میان شیوه‌های انتقال، به هر دو شیوه اصلاحی و انقلابی نظر داشته و تحقق مدینه فاضله اسلامی را در سایه تحول درونی انسان در سایه انسان‌شناسی و تهذیب روح و اخلاق و تلاش برای فراهم نمودن شرایط تحقق آن امکان‌پذیر می‌دانند.

واژگان کلیدی:

اندیشه سیاسی، اندیشه سیاسی اسلام، سیاست متعالیه، حکمت متعالیه